

Oppsummeringsrapport: Endring i energilovforskriften

INTERNKONTROLL FOR MILJØKRAV FOR ANLEGG MED KONSESJON ETTER ENERGILOVEN KAPITTEL 3

Anne Rogstad, Even Vegard Dalen

Rapport nr 85-2018

Oppsummeringsrapport: Endring i energilovforskriften

Utgitt av: Norges vassdrags- og energidirektorat

Redaktør: Anne Rogstad

Forfatter: Anne Rogstad, Even Vegard Dalen

Trykk: Digital publisering (www.nve.no)

ISBN: 978-82-410-1754-4

ISSN: 1501-2832

Sammendrag: Dokumentet oppsummerer og kommenterer høringsuttalelsene som har kommet inn til NVE.

Emneord: internkontroll, energianlegg

Norges vassdrags- og energidirektorat
Middelthunsgate 29
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Epost: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

15.10.2018

Innhold

Forord	4
1 Innledning	5
1.1 Om høringen.....	5
1.2 Innholdet i dette oppsummeringsdokumentet.....	5
2 Generelle merknader	6
2.1 Høringsinstansenes innspill	6
2.2 NVEs kommentar.....	6
3 Merknader til de enkelte bestemmelser	7
3.1 Innledning	7
3.2 Første ledd: internkontroll for krav til miljø og landskap.....	7
3.2.1 Høringsdokumentets forslag	7
3.2.2 Høringsinstansenes syn.....	7
3.2.3 NVEs kommentarer.....	7
3.2.4 Endelig forskriftstekst	7
3.3 Annet ledd: Tilpasning	7
3.3.1 Høringsdokumentets forslag	7
3.3.2 Høringsinstansenes syn.....	8
3.3.3 NVEs kommentarer.....	8
3.3.4 Endelig forskriftstekst	8
3.4 Tredje ledd: Krav til innholdet i internkontrollen.....	8
3.4.1 Høringsdokumentets forslag	8
3.4.2 Høringsinstansenes syn.....	9
3.4.3 NVEs kommentarer.....	9
3.4.4 Endelig forskriftstekst	9
3.5 Fjerde ledd: Dokumentasjon	9
3.5.1 Høringsdokumentets forslag	9
3.5.2 Høringsinstansenes syn.....	10
3.5.3 NVEs kommentarer.....	10
3.5.4 Endelig forskriftstekst	10
3.6 Endring i § 9-7	10
4 Forslag til forskriftstekst	10

Forord

Forslag til endring i forskrift om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. av 7. desember 1990 (energilovforskriften) ble sendt på høring 11. juni 2018. Høringsfristen var 1. september 2018.

NVE har mottatt 10 høringsuttalelser.

NVE har gjennomgått og vurdert de innkomne høringsuttalelsene. I dette dokumentet har NVE oppsummert og kommentert de innkomne uttalelsene.

Endring i energilovforskriften vil bli vedtatt av OED og tre i kraft fra 1.1.2019. NVE tar sikte på å utarbeide en veileder om internkontroll etter bestemmelsen så raskt som mulig.

Oslo, 8. oktober 2018

Anne Britt Leifseth
vassdrags- og
energidirektør

Ingunn Åsgard Bendiksen
avdelingsdirektør

1 Innledning

1.1 Om høringen

På vegne av Olje- og energidepartementet sendte NVE forslag til endring i energilovforskriften på høring 11. juni 2018.¹ Høringsfristen var 1. september 2018.

Høringsdokumentet er lagt ut på NVEs nettsted www.nve.no og offentliggjort i NVE dokument nr. 7/2018.

Det er kommet inn 10 høringsuttalelser.

Følgende høringsinstanser har ingen merknader:

- Helse- og omsorgsdepartementet
- Regelrådet
- Utenriksdepartementet
- Justis- og beredskapsdepartementet

Følgende høringsinstanser har hatt merknader:

- EnergiNorge
- Bergen kommune
- Miljødirektoratet
- Norwea
- Sogn og Fjordane fylkeskommune
- Statnett

1.2 Innholdet i dette oppsummeringsdokumentet

Dette dokumentet oppsummerer de innkomne høringsuttalelsene og inneholder NVEs kommentarer.

Flere høringsinstanser har kommet med generelle merknader til forslaget som ble sendt på høring. Disse er behandlet i pkt. 2.

Det er høringsinstanser som også har kommet med merknader til de enkelte bestemmelser. Disse er behandlet i pkt. 3.

I den grad det ikke uttrykkelig fremgår av dette dokumentet at NVEs forutsetninger eller tolkninger er endret, vil NVE legge det som er sagt i dokument nr. 7/2018 til grunn ved tolkningen og anvendelsen av forskriften etter endringen selv om det ikke er gjentatt her.

Den endelige forskriftsteksten finnes i punkt 4.

---

¹ I brev fra OED 4.6.2018 (OED ref. 17/1098) ber departementet NVE sende ut forslag til endring i energilovforskriften på ordinær høring til berørte parter.

2 Generelle merknader

2.1 Høringsinstansenes innspill

Bergen kommune, Miljødirektoratet, Sogn- og Fjordane fylkeskommune og Statnett støtter forslaget om krav til internkontroll for miljøkrav for energianlegg med konsesjon etter energiloven kapittel 3.

Norwea mener det kan stilles spørsmål ved om det er prinsipielt riktig å forskriftsfeste detaljer om hvordan konsesjonæren skal følge opp krav som allerede følger av konsesjonen og eventuell annen lovgivning. De skriver videre at: «Det avgjørende er etter vårt syn at slike krav følges opp, og at det er adgang til å føre tilsyn samt sanksjonere. Utgangspunktet bør derfor være en høy grad av fleksibilitet i organisering av tiltak og systemer for å vareta miljøkrav. I den grad NVE finner det nødvendig å informere om konkrete måter å organisere slik oppfølging på, kunne alternativer til forskriftsendringer (f.eks. veiledningsdokumenter og annen informasjonsvirksomhet) vært vurdert.»

Statnett skriver at det kan «være behov for å presisere at dagens kompetansekrav i § 3-6 også innebærer kompetanse om internkontroll og ivaretagelse av miljø og landskap. Alternativt bør dette presiseres i en veileder.»

Energi Norge skriver at «[f]or øvrig bør en unngå et byråkratisk regelverk som ikke tilfører prosessene noe større merverdi.»

2.2 NVEs kommentar

NVE oppfatter at de fleste høringsinstansene generelt er positive til forslaget om krav til internkontroll for miljøkrav fastsatt i eller i medhold av energiloven kapittel 3.

NVE mener en forskriftsfesting av krav til internkontroll er nødvendig for å sikre at virksomhetene har interne systemer og rutiner for å ivareta miljøkrav som er fastsatt i eller i medhold av energiloven kapittel 3. Forskriftsfesting vil også bidra til å synliggjøre plikten til å følge opp miljøkravene.

Når det gjelder vurdering av alternativer til forskriftsendring, mener NVE at veiledning og informasjon ikke vil være tilstrekkelige virkemidler alene. Veiledning og informasjon pålegger ikke forpliktelser slik en forskrift gjør. Det bør ikke være frivillig for virksomhetene å ha et internkontrollsystem.

NVE er enig med Statnett i at kravene til personell og kompetanse i energilovforskriften § 3-6 også vil gjelde for kravene til internkontroll. NVE mener dette er informasjon som kan opplyses om i en veileder.

NVE mener kravene til internkontroll vil bidra til å ivareta krav til miljø og landskap, fremme et kontinuerlig forbedringsarbeid hos konsesjonæren og forenkle og effektivisere tilsynet fra NVE. På denne måten mener NVE den foreslåtte endringen i energilovforskriften vil tilføre prosessene en merverdi.

3 Merknader til de enkelte bestemmelser

3.1 Innledning

I det følgende oppsummeres innkomne høringsinnspill og NVEs kommentarer til disse. Der det ikke er kommet høringsinnspill, fremgår dette.

3.2 Første ledd: internkontroll for krav til miljø og landskap

3.2.1 Høringsdokumentets forslag

I høringsdokumentet ble følgende tekst i energilovforskriften § 3-7 første ledd foreslått: «Konsesjonæren må sørge for at det innføres og praktiseres internkontroll for ivaretagelse av krav til miljø og landskap som er fastsatt i eller i medhold av energiloven kapittel 3. Dersom internkontrollsystemet for et anlegg inngår i et større internkontrollsystem, skal det enkelte anlegget kunne identifiseres.»

3.2.2 Høringsinstansenes syn

Som nevnt ovenfor, er de fleste høringsinstansene positive til innføring av krav til internkontroll for miljøkrav etter energiloven kapittel 3.

Miljødirektoratet mener at «[e]t forbedringspunkt er tydeligere plassering av virksomhetslederens ansvar for å sikre at internkontrollen blir etablert og etterlevet, og at internkontrollen til enhver tid er rimelig oppdatert og i samsvar med de miljøutfordringene som internkontrollen er forutsatt å skulle håndtere.»

3.2.3 NVEs kommentarer

NVE mener ansvaret for internkontroll bør ligge hos «konsesjonæren» i tråd med forslaget som har vært på høring. NVE ser ikke behov for å fastsette nærmere krav til virksomhetslederens ansvar.

Det er satt krav i energilovforskriften § 3-6 til tilgang til personell for henholdsvis nettselskap med inntektsramme og alle med konsesjon etter energiloven § 3-1 for kraftproduksjon. Dette omfatter også kompetanse til å ivareta ledelse.

3.2.4 Endelig forskriftstekst

Opprinnelig forslag opprettholdes:

«Konsesjonæren må sørge for at det innføres og praktiseres internkontroll for ivaretagelse av krav til miljø og landskap som er fastsatt i eller i medhold av energiloven kapittel 3. Dersom internkontrollsystemet for et anlegg inngår i et større internkontrollsystem, skal det enkelte anlegget kunne identifiseres.»

3.3 Annet ledd: Tilpasning

3.3.1 Høringsdokumentets forslag

I høringsdokumentet ble følgende tekst i energilovforskriften § 3-7 annet ledd foreslått:

«Konsesjonæren skal tilpasse internkontrollen til virksomhetens art, aktiviteter, risikoforhold og størrelse i det omfang som er nødvendig for å etterleve de krav som er omfattet av første ledd.»

3.3.2 Høringsinstansenes syn

Fylkesutvalget i Sogn- og Fjordane fylkeskommune er positive til forslaget men «understrekar at krava må vere tilpassa behovet.»

Norwea skriver i sin høringsuttalelse at: «Norwea forutsetter at vurderingene som er gjort i høringsnotatet om at internkontrollen skal stå i forhold til den faktiske virksomheten og de miljørisiko som foreligger følges opp i NVEs praksis, slik at det ikke stilles strengere krav til kontroll enn det som er nødvendig. Videre må det understrekes at internkontrollen må tilpasses de krav som faktisk følger i konsesjonen, sml. diskusjonen av endrede miljøforhold i høringsnotatet.»

3.3.3 NVEs kommentarer

NVE er enig med Norwea i at internkontrollen må tilpasses de krav som følger av konsesjonen. NVE er enig i at det ikke må stilles strengere krav enn det som er «nødvendig», jf. ordlyden i den foreslåtte § 3-7 annet ledd. Internkontrollen vil også omfatte krav som følger av andre vedtak fastsatt i medhold av energiloven kapittel 3

NVE påpeker at bestemmelsen i energilovforskriften § 3-7 annet ledd er mindre omfattende enn det opprinnelig ble foreslått i 2012. Bestemmelsen ivaretar hensynet til å tilpasse kravene til behovet.

3.3.4 Endelig forskriftstekst

Opprinnelig forslag opprettholdes:

«Konsesjonæren skal tilpasse internkontrollen til virksomhetens art, aktiviteter, risikoforhold og størrelse i det omfang som er nødvendig for å etterleve de krav som er omfattet av første ledd.»

3.4 Tredje ledd: Krav til innholdet i internkontrollen

3.4.1 Høringsdokumentets forslag

I høringsdokumentet ble følgende tekst i energilovforskriften § 3-7 tredje ledd foreslått:

«Internkontrollsystemet skal minimum inneholde;

- a) oversikt over relevante lover, forskrifter og vedtak for anleggene
- b) kart, tegninger og annen nødvendig dokumentasjon for anlegget
- c) dokumentasjon og konkretisering av at anleggene bygges og drives i samsvar med krav om miljø og landskap fastsatt i eller i medhold av energiloven kapittel 3
- d) kartlegging og vurdering av risikoforhold med utarbeiding av tilhørende planer for risikoreducerende tiltak
- e) rutiner for å forebygge, avdekke og rette opp avvik»

3.4.2 Høringsinstansenes syn

Med hensyn til innholdet i internkontrollsystemet skriver Energi Norge i sin høringsuttalelse at: «Det må ikke legges opp til nettselskap skal måtte overvåke endringer i hekkelokaliteter, rødlistestatus osv. Dette må være informasjon som er lett tilgjengelig ved oppslag som f.eks. kan benyttes som kartlagt i IKT-systemer slik at nettselskapene enklere kan få tilgang til informasjon om denne type miljøendringer som bør hensyntas ved utbygging og drift av nettanleggene.»

Miljødirektoratet skriver i sin høringsuttalelse at: «Vi mener for øvrig at det burde vært diskutert hvorvidt forskriften kunne vært rettet mot større bruk av styring mot miljømål, der virksomhetene selv har ansvar for utvikling og oppfølging av konkrete metoder og monitorering knyttet til identifiserte miljøutfordringer.»

3.4.3 NVEs kommentarer

Kravene til internkontroll vil etter forslaget gjelde både i anleggs- og driftsfasen. I den grad det er nødvendig å innhente ytterligere informasjon om for eksempel hekkelokaliteter og rødlistestatus for å ivareta krav som er fastsatt i medhold av energiloven kapittel 3, mener NVE dette bør være en del av internkontrollen.

De foreslåtte kravene til internkontroll er en måte å sørge for at konsesjonæren ivaretar fastsatte miljøkrav. NVE mener det må overlates til behandlingen av de enkelte tiltakene å fastsette krav til «konkrete metoder og monitorering knyttet til identifiserte miljøutfordringer» som Miljødirektoratet etterspør i sin høringsuttalelse.

3.4.4 Endelig forskriftstekst

Opprinnelig forslag opprettholdes:

«Internkontrollsystemet skal minimum inneholde;

- a) oversikt over relevante lover, forskrifter og vedtak for anleggene
- b) kart, tegninger og annen nødvendig dokumentasjon for anlegget
- c) dokumentasjon og konkretisering av at anleggene bygges og drives i samsvar med krav om miljø og landskap fastsatt i eller i medhold av energiloven kapittel 3
- d) kartlegging og vurdering av risikoforhold med utarbeiding av tilhørende planer for risikoreducerende tiltak
- e) rutiner for å forebygge, avdekke og rette opp avvik»

3.5 Fjerde ledd: Dokumentasjon

3.5.1 Høringsdokumentets forslag

I høringsdokumentet ble følgende tekst i energilovforskriften § 3-7 fjerde ledd foreslått:

«Konsesjonæren skal skriftlig dokumentere internkontrollen i den form og det omfang som er nødvendig på bakgrunn av virksomhetens art, aktiviteter, risikoforhold og størrelse.»

3.5.2 Høringsinstansenes syn

Energi Norge skriver i sin høringsuttalelse at: «Det stilles strengere krav til dokumentasjon jo større virksomheten er. Nettselskapene sammenlignes i dag regulering som stiller de samme kravene til selskapene uavhengig av størrelse. Det bør derfor være like krav til alle selskapene, uavhengig av størrelse når det gjelder denne type saker. Det bør være formålet som styrer kravene og behov for dokumentasjon.»

3.5.3 NVEs kommentarer

NVE skriver i vårt høringsdokument at «[d]et stilles strengere krav til dokumentasjon jo større virksomheten er.» NVE er enig i at størrelsen på selskapet som har konsesjon, for eksempel antall ansatte, får liten betydning. Det er forhold ved den aktiviteten som utøves, som etter NVEs syn bør være avgjørende for omfanget av dokumentasjonen. Virksomhetens/aktivitetens art, aktiviteter, risikoforhold og størrelse vil gi viktige holdepunkter for å vurdere omfanget på den dokumentasjonen som må foreligge.

3.5.4 Endelig forskriftstekst

Opprinnelig forslag opprettholdes:

«Konsesjonæren skal skriftlig dokumentere internkontrollen i den form og det omfang som er nødvendig på bakgrunn av virksomhetens art, aktiviteter, risikoforhold og størrelse.»

3.6 Endring i § 9-7

Det har ikke kommet høringsuttalelser på forslaget om endring i energilovforskriften § 9-7. Opprinnelig forslag opprettholdes:

«Ved overtredelse av bestemmelsene i § 3-5, § 3-7, § 4-2 annet ledd, § 4-4 bokstav a, § 4-4 bokstav d første ledd første punktum, § 4-4 bokstav e første punktum, § 4-8, § 5-1 første ledd, § 5-3 og § 7-1 tredje ledd kan det ilegges overtredelsesgebyr, jf. energiloven § 10-7.»

4 Forslag til forskriftstekst

Forskrift om endring i forskrift om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energilovforskriften)

Fastsatt av Olje- og energidepartementet [*dato*] med hjemmel i lov av 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven) § 10-6.

I.

I forskrift 7. desember 1990 nr. 959 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. gjøres følgende endringer:

Ny § 3-7. Internkontroll for krav til miljø og landskap

Konsesjonæren må sørge for at det innføres og praktiseres internkontroll for ivaretagelse av krav til miljø og landskap som er fastsatt i eller i medhold av energiloven kapittel 3.

Dersom internkontrollsystemet for et anlegg inngår i et større internkontrollsystem, skal det enkelte anlegget kunne identifiseres.

Konsesjonæren skal tilpasse internkontrollen til virksomhetens art, aktiviteter, risikoforhold og størrelse i det omfang som er nødvendig for å etterleve de krav som er omfattet av første ledd.

Internkontrollsystemet skal minimum inneholde;

- a) oversikt over relevante lover, forskrifter og vedtak for anleggene
- b) kart, tegninger og annen nødvendig dokumentasjon for anlegget
- c) dokumentasjon og konkretisering av at anleggene bygges og drives i samsvar med krav om miljø og landskap fastsatt i eller i medhold av energiloven kapittel 3
- d) kartlegging og vurdering av risikoforhold med utarbeiding av tilhørende planer for risikoreduserende tiltak
- e) rutiner for å forebygge, avdekke og rette opp avvik

Konsesjonæren skal skriftlig dokumentere internkontrollen i den form og det omfang som er nødvendig på bakgrunn av virksomhetens art, aktiviteter, risikoforhold og størrelse.

Endring i § 9-7. Overtredelsesgebyr

Ved overtredelse av bestemmelsene i § 3-5, § 3-7, § 4-2 annet ledd, § 4-4 bokstav a, § 4-4 bokstav d første ledd første punktum, § 4-4 bokstav e første punktum, § 4-8, § 5-1 første ledd, § 5-3 og § 7-1 tredje ledd kan det ilegges overtredelsesgebyr, jf. energiloven § 10-7.

II.

Endringen trer i kraft 1.1.2019.

NVE

Norges vassdrags- og energidirektorat

MIDDELTHUNSGATE 29
POSTBOKS 5091 MAJORSTUEN
0301 OSLO
TELEFON: (+47) 22 95 95 95

www.nve.no